

Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis. Ludzas novads

Pirms diviem gadiem Latgales reģionālie mediji sadarbībā ar laikrakstu «Diena» aizsāka rakstu ciklu par Latgales cilvēkiem un izaicinājumiem pierobežā. Šogad sadarbībā uzsvērti uzņēmēju, jauniešu un senioru ikdienas darbi, iniciatīvas un dzīves izvēles, kas ietekmē Latgales kopienas drošību, noturību un attīstību. Rakstu sēriju aizsākam ar Ludzas novada stipro cilvēku stāstiem.

Ceļā pie Ludzas novada ļaudīm Rēzeknē saņēmām šūnapraides oranžo brīdinājumu par apdraudējumu Latvijas gaisa telpā, tāpēc apstājāties un patvērāties telpās, taču pa logu varēja novērot, ka turpina kursēt sabiedriskais transports un ka arī cilvēki, tostarp ar bērniem, pārvietojas pa ielām, nevis meklē patvērumu. Pēc nepilnas stundas šūnapraidē atcēla iespējamo apdraudējumu, un mēs devāmies uz Ludzu. Taču, kad iebraucam Ludzā un sarunājāties ar Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra brīvprātīgā darba jauniešiem, atkal tika izsludināts dzeltenais un pēc brīža arī oranžais brīdinājums. Varējām vērot, kā cilvēki turpina darbu uz kādas ēkas jumta (pieļāvām, ka varbūt nav līdzīgs paņemts mobilais tālrunis). Todien šūnapraide tika iedarbināta vairākas reizes, turklāt pirmo reizi tika notriekts Latvijā ielidojušais drons.

Latgales statistika

Aktīvie uzņēmēji

0 - 9 darbinieki	16 444
10 - 19 darbinieki	441
20 - 49 darbinieki	231
50 - 249 darbinieki	103

250 un vairāk darbinieki 14

Jaunieši

Latvijā	208 244
Latgalē	10,7%
Starp pilsētām vismazākais īpatsvars Daugavpilī 10,2%	

Seniori

Latvijā	413 000
Latgalē ir vislielākais īpatsvars	25,3%
Starp pilsētām vislielākais īpatsvars Daugavpilī 25,5%	

Avots - CSP 2024/2025

Vietējā Latgales Avīze

PIEROBEŽAS JAUNIEŠU STĀSTS

Ludza ir skaista, un te ir forši cilvēki

Ludzas novada jaunietes – Ivonna Šumakere (no kreisās) un Jana Butrīma

Par jauniešiem aktuālo šodien un rītdienas iecerēm, arī izaicinājumiem pastāstīja Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra (BJC) brīvprātīgās jaunietes, Ludzas pilsētas vidusskolas skolnieces Jana Butrīma un Ivonna Šumakere (vēl viens jaunietis Linards Losāns tieši oranžā brīdinājuma dēļ netika uz interviju).

Jaunieši par droniem

Vispirms Jana un Ivonna padalījās pieredzē, kā viņas un vienaudži uztver «droniādi». «Saņēmu dzelteni brīdinājumu, tātad nav vajadzīga rīcība, tāpēc turpināju savas dienas gaitas, bet, kad gājām ar Ivonnu par Ludzas parku, bija jau oranžais brīdinājums, kur nepieciešama rīcība. Bet... mēs īpaši nereaģējām, vienkārši turpinām savu dienu. Ir divas grupas jauniešu. Vieni kļūst panikā, un, ja esam skolas vidē, tiek ievērots divu sienu princips, bet otras grupas jauniešiem ir vienalga vai arī viņi līdz galam neizprot to, kas notiek. Es domāju, ka mēs piederam

pie tās grupas, kur jaunieši turpina savu ikdienas mierīgā tempā,» teica Jana. Ivonna atzina: «Kad trauksme notiek, tu vairāk reagē, kā to uztver citi, un apkārtējo cilvēku rīcība ietekmē arī tevi. Kad trauksme notiek skolā, tu sāc uztraukties, jo citi sāk nervozēt, slēpties, un ir divu sienu princips. Ja tas notiek ārā, gribi ātrāk nokļūt telpās.»

Jaunieši un brīvprātīgo darbs

Jana un Ivonna brīvprātīgi piedalās pasākumu rīkošanā, norisēs un projektos, ko organizē BJC komanda, tāpat viņas darbojas jauniešu biedrībā. Jana ir ievēlēta arī

Ludzas novada jauniešu padomē, kas ir kā jauniešu un pašvaldības sadarbības tilts.

Lai jaunietis darbotos, ir svarīgi, ka pieaugušie uzticas, saka Jana un Ivonna, un uzsver, ka arī pašas iesaistījās, pateicoties BJC direktores Natālijas Losānes uzaicinājumam. Tobrīd tas bija vienkāršs darbiņš – uzlīmēt uzlīmes uz ūdens pudelēm, tomēr, kā atminējās Jana, meitenes bija uztraukušās. Tad bija citi uzaicinājumi, un meitenes atsauca, tāpēc ka gribēja iemācīties kaut ko jaunu, uzlabot sociālās prasmes un komunikāciju ar cilvēkiem. «Tas ir burvīgi, ka pieaugušais cilvēks, direktore uzticas tev. Mēs esam te, lai palīdzētu, un cilvēki saprot, ka uz mums var paļauties,» teica Jana. «Ir labi tas, ka tas darbs visu laiku ir. Tu atnāc, un būs cilvēks, kurš tev iedos kaut kādu darbiņu. Tu domā – es padarīšu un iešu projām, bet gribas vēl kaut ko padarīt, palīdzēt cilvēkiem.»

Jautātas, ko viņas gūst brīvprātīgo darbā, meitenes teica, ka patīk līdzdarboties. Jana uzsvēra: «Mēs vairāk darbojamies aizkulīsēs. Martā bija BJC 70 gadu jubileja, ko svinējām kultūras namā, un mēs reģistrējām cilvēkus, sanesām krēslus, palīdzējām iziet uz skatuves. Viss brīvprātīgajā darbā ir patīkams, un mums patīk dāvanas, ko mēs saņemam. (Sirsnīgi smejas.) Tās ir ūdens pudeles, tāpat mums sarūpē arī ēdienu. Mums šajā jubilejā teica – palīdz mūsu brīvprātīgajiem, un mēs kāpām uz skatuves, un cilvēki redz, ka tu visu laiku piedalies, līdzdarboies.» Ivonna papildināja: «To mūsu darbu biežāk neredz nekā redz, bet, kad cilvēki uzzina par mums, tu kļūsti pieprasīts. Tas palielina pieredzi, tu izproti, kā sadarboties ar cilvēkiem, un tas var palīdzēt nākotnē.»

Viņas abas uzsvēra arī jaunās prasmes un iemaņas, tāpat arī pilsētu un pagastu jauniešu sadarbību, – to visu var iegūt tikai brīvprātīgajā darbā. Jana teica, ka pēc pāris gadiem dosies studēt uz Rīgu, un tur šī brīvprātīgā darba līdzdalība, komunikācija ar cilvēkiem palīdzēs. Turklāt tiek krātas brīvprātīgā darba stundas, vēlāk jaunieši saņem apliecinājumu, tas savukārt apliecina darba devījiem, ka jaunietis ir atbildīgs un ka uz viņu var paļauties, šķaidro Jana.

Jaunietis un pierobeža

Aicinātas raksturot, kāds ir jaunietis pierobežā, Jana un Ivonna pauda vērojumu, ka jaunietis pierobežā ir tāds pats kā citviet Latvijā. «Bet mums ir atšķirīgs emocionālais stāvoklis, piemēram, rīdžinieki mums prasa – jūs dzīvojat pierobežā, kā jums nav bail? Klausies un domā, ka cilvēki uztver tevi citādi. Tas mazliet traucē un nav īpaši forši,» uzskata Jana. «Dažreiz tie iespējamie apdraudējumi notiek, bet tev joprojām ir jāiet uz skolu, jāmācās, joprojām ir savi darbi ģimenē un draugu lokā,» atzina Ivonna.

Ivonna un Jana jūtas piederīgas Latvijai, bet citviet valda uzskats, ka Latgale ir nošķirta no pārējās Latvijas. «Mēs neesam atsevišķi, mēs esam tāda pati Latvijas daļa, esam tajā pašā valstī, valoda ir tā pati, kultūra ir tā pati,» teica Jana. «Latgalē latgalešu valoda vairāk attīstīta nekā pārējā Latvijā, bet tāpat latvietis paliek latvietis,» uzsvēra Ivonna.

Jana un Ivonna lepojas ar ģimenēm, visi kopā svin tradicionālos svētkus, tāpat viņas no vecākiem iemantojušas apziņu, ka jādodas pie cilvēkiem ar atvērtu sirdi, jābūt laipnam, draudzīgam un jālīdzdarbojas. Tā ir mīlestība pret citu cilvēku, rezumēja Jana.

Jaunietes pēc skolas studēs augstskolās – Ivonna Daugavpilī, bet Jana Rīgā, un, atbildot uz jautājumu par atgriešanos dzimtajā Ludzā, abas bija vienprātīgas – atgriezīsies tad, ja būs darbs. «Tas ir atkarīgs no darba iespējām, jo tas ir nepieciešams dzīvošanai. Man patīk Ludza, tā ir skaista un zaļa pilsēta, te ir forši cilvēki, te ir burvīgi dzīvot,» – tā Jana. Arī Ivonna jūsmo par Ludzu un tās cilvēkiem: «Mēs pazīstam daudzus cilvēkus, un te ir laba vide. Es iegūšu izglītību, bet ir svarīgi, vai te būs darbs.»

Jana un Ivonna vienojās arī kopīgā novēlījumā – ceļamaizē – vienaudžiem: «Novēlam būt aktīviem, sadarboties, draudzēties, būt priecīgiem, mīlēt vienu otru, mīlēt Ludzas novadu un braukt šurp ar prieku, un mēs būsim priecīgi jūs visus redzēt jebkurā dienā un jebkurā laikā!». ▣

EKSPERTS PAR LATGALES DROŠĪBU UN ATTĪSTĪBU

Pēteris Strautiņš, bankas «Luminor» ekonomists:

«**J**autājums par Latgales drošību šobrīd ir tiešām aktualizējies. Turklāt ne tikai saistībā ar ekonomiku. Lai sekmīgi attīstītos ekonomika, ir vajadzīga fiziskā drošība. Tāpēc Latvijai ir svarīgi vairāk ieguldīt austrumu robežas aizsardzībā, lai varētu laikus atklāt un notriekt ielidojošos dronus. Varbūtība, ka tie kļūdu vai elektroniskā kara instrumentu pielietojuma dēļ ielidos Latvijā, pieaugs, kamēr vien turpināsies karš Ukrainā, jo šo ieroču attīstība turpināsies un Ukraina centīsies uzbrukt mērķiem arvien tālāk Krievijas teritorijā. Ir vērts atzīmēt, ka varbūtība, ka nejausi ielidojuši droni apdraudēs cilvēku dzīvību, ir neliela.

leguldījumi aizsardzībā Latgalei un visai austrumu pierobežai var palīdzēt arī tiešā veidā. Augot aizsardzības izdevumiem, pieaugs darbavietu skaits pierobežā militārajās struktūrvienībās. Tajās strādājošo ienākumi palīdzēs uzturēt pieprasījumu vietējo pakalpojumu nozarēs. Šajā ziņā īpaši vērtīga varētu būt citu NATO valstu militārpersonu klātbūtne, viņiem ir labi ienākumi, daļa no viņiem ieradīsies ar ģimenes locekļiem.

Tomēr ar to ilgtermiņā nepietiks, svarīgi ir attīstīt arī Latgales preču un pakalpojumu eksportu. Šis reģions ir izdevīga vieta rūpniecības attīstībai, arī darbaspēka izmaksas te ir zemākas, ir pieejama gan no PSRS rūpniecības mantota, gan nesen attīstīta infrastruktūra. Runājot par pēdējo, nupat ir paziņots par pirmajiem īrniekiem Austrumlatvijas industriālajā parkā «ALTOP» – Augšdaugavas novadā. Savukārt veiksmīgs padomju laiku infrastruktūras atjaunošanas un izmantošanas piemērs ir SIA «VTI Avoti», kas ir Lizumā balstītā mēbeļu ražošanas uzņēmuma «Avoti» un dāņu investoru kopuzņēmums. Rūpniecības at-

tīstības mērķi jo īpaši svarīgu dara tas, ka šogad turpinās tranzīta apjomu samazināšanās. Ar dzelzceļu saistītās darbavietas un ienākumi vēsturiski bija ļoti svarīgi Latgales, jo īpaši Daugavpils, ekonomikai.

Šobrīd veiksmīgākie uzņēmumi militāro un duālā pielietojuma risinājumu jomā ir dronu ražotāji, dronos izmantotās programmatūras radītāji. Šie uzņēmumi koncentrējas Rīgā un Mārupes novadā. Domāju, ka klāsteru attīstības loģikas dēļ šī attīstība šajās vietās galvenokārt arī turpināsies.

Varbūt iespēja Latgalei būtu valsts pasūtījumi rūpniecības uzņēmumiem. Tāpat iespēja Latgales ekonomikai būs dažādu mobilitātes šķēršļu, citu nocietinājumu ražošana un izvietošana. Tos nav izdevīgi pārvietot lielos attālumos.»

PIEROBEŽAS SENIORU STĀSTS

Kā ir, tā jādzīvo, bet mēs, seniori, esam entuziasti un darbojamies

Akīvie seniori no Kārsavas – Zofija Ritiņa un Pēteris Laganovskis

Zofija Ritiņa ir aktīva seniore, viņa paspēj visu un pie visiem. Tā viņu raksturoja Ludzas novada bibliotēkas vadītāja Elita Zirne, vaicāta, kuri seniori Ludzas novadā ir paši aktīvākie. Satiekamies Zofijas un domubiedru veidotajā Kārsavas novada pensionāru apvienības un Sociālās palīdzības centra mājā "Gvelzis". Zofija ir pensionāru apvienības ilggadējā vadītāja, tagad jaunā priekšsēdētāja Pētera Laganovska vietniece. Arī Pēteris iesaistījās sarunā par pierobežas senioru dzīvi.

Seniori par droniem

Zofija stāsta, ka visu dienu telefonā pieņāca šūnapraides brīdinājumi, kas kādu ilgāku laiku nav bijuši. «Kamēr nekas nopietns nav bijis, mēs to neizmantojam nopietni... Viss notiek, veikali vajā. Bet tas laiks ir stresains. Ja naktī pamodina, nevari aizmigt. Tomēr tas ir uztraukums, bet to mēs nevaram izmainīt. Mums jūtams arī robežas tuvums. Tagad kravas automašīnu ir mazāk, kādu laiku tās stiepās no Kārsavas centra līdz Grebņevai, un tie ir kādi astoņi kilometri. Tie paši šoferi... Viņi ir dzīvi cilvēki, viņiem kaut kur ir jāpaēd, jāaiziet uz tualeti, bet ir pilnas ceļmalas ar maisiņiem.

Re, atkal signāls... apdraudējums ir beidzies... Labi, ka beidzies,» teica Zofija.

Pēteris gan teica, ka viņam šādi brīdinājumi un apdraudējumi nav nekas svešs, jo savulaik dienējis padomju armijā, kur piedzīvotas dažādas situācijas. «Man ir trīs kilometri līdz robežai, un, godīgi teikšu, – man stress nav, bet mans dēls (viņš dzīvo Kārsavā) satraucas, pārdzīvo. Meita strādā Kārsavas vidusskolā, redz, ka šos brīdinājumus bērni uztver dažādi, sāk raudāt, grib būt ar vecākiem un prasās uz mājām. Karš Ukrainā notiek jau četrus gadus, gribētos, lai mēs būtu vairāk sagatavojušies šādiem dronu lidojumiem,» tā Pēteris.

Seniori un pierobeža

«Kā ir, tā jādzīvo, bet mēs, seniori, esam entuziasti un darbojamies,» lakoniska ir Zofija. Viņa arī pastāsta to, ka strādājusi veterināriņā, bet tad nolēma darboties tikai senioru apvienībā. Šobrīd tur reģistrēti 50 biedri, tāpat valde cenšas aptvert visus seniorus no Kārsavas (reģistrēti 412 pensionāri), Goliševas pagastā (57 pensionāri), Malnavas pagastā (224 pensionāri), Mežvidu pagastā (129 pensionāri), Mērdzenes pagastā (106) un Salmavas pagastā (126 pensionāri), teica Pēteris. Viņš 25 gadus strādājis pašvaldībā, tostarp bijis arī kādreizējās Kārsavas novada domes vadītājs. «Ja darbojamies, tad arī sarunājamies, tāpēc centram tādš nosaukums «Gvelzis,» iestarpina Zofija un atminas, ka telpas apvienībai piešķīra pašvaldība pirms deviņiem gadiem. Tās bija bez apkures, tomēr pašu spēkiem un par projekta naudu, arī saņemot pašvaldības atbalstu, tika uzlikts jauns jumts, atjaunota apkure un remontētas telpas.

Zofija uzskata: «Mēs esam tā paauzde, kurai ir svarīga kopā būšana, ne jau tas, ko mēs paveicam vai izveidojam. Mums ir svarīgi parunāties par bērniem un mazbērniem, pirkumiem, frizūrām, svarīgi ir padalīties pieredzē, ar ēdienu receptēm un visu pārējo. Mūs arī atbalsta pašvaldība – apmaksā siltumu, elektrību un internetu, pārējo – ūdeni un atkritumu apsaimniekošanu maksā apvienība.» «Seniori ir tie,» sarunas pavedienu turpināja Pēteris, «kuri rāda priekšzīmi jaunajiem, kā vajag uzvesties, rūpēties par savu pilsētu un valsti. Mēs esam lepnī par savu apvienību.»

Seniori un brīvprātīgo darbs

Zofijai un Pēterim ir svarīgi uzturēt brīvprātīgo darbu pensionāru kopienā, tā ir vēlme darīt labu. «Mums gribas izdarīt kaut ko labu novada iedzīvotājiem. Pilsētā aizslēdza pirti, nebija vairs, kur nomazgāties, bet šeit ir dušas. Sākām sadarboties ar Latvijas Sarkanā krustu un saņemt humāno palīdzību. Mēs palīdzam viens otram. Un kopā būšana mūsu gadus ir ļoti svarīga, tas rada prieku,» teica Pēteris. Bet Zofija uzsvēra: «Senioriem vajag sevi nodarbināt. Ja sēž mājās, viņš ātri noveco, paliek slims un nekam nederīgs. Te viņš vismaz darbojas cilvēku labā un kopā. Nedrīkst palikt viens. Kopā būšana – tā ir pati svarīgākā. Un man ir prieks arī par diviem mazmazbērniem.»

Kopā sanākšanas notiek gan meistar-darbnīcās, kur seniors savas prasmes un zināšanas māca citiem senioriem (rudeni notiek, piemēram, burciņu svētki), gan valsts un latviskajos svētkos un dzimšanas dienās. Turpat ir dušas telpas un veļas mazgātava ar divām veļas mašīnām, šos pakalpojumus var izmantot par maksu. Par saņemto naudu pensionāri pērk papīru printerim, saimniecības preces un visu citu nepieciešamo. Vēl šajā centrā pieejami lietotie apģērbi, šujmašīnas mazākiem vai lielākiem apģērbi šūšanas darbiem vai remontiem.

Zofija parādīja un uzdāvināja auduma maisiņus, un pastāstīja, ka, lai tie taptu, vispirms tika sagriezti dažādi audumi, tad sašūti ar šujmašīnu, un dāvanu maisiņš gatavs. Viņas valoda raita, caurausta ar prieku. Interesanti, ka Kārsavas senioru apvienības amatierkolektīvi, tāpat arī pati Zofija kā senioru deju kopas «Senleja» dalībniece, piedalās Latgales senioru dziesmu un deju festivālos, tāpat katru gadu dodas ekskursijās, un tās brauciens notiks arī šovasar, jo kārsavieši nolēmuši iepazīt Balvu un Madonas novadu.

Runājam arī par piederību Latvijai. Pēteris pierobežas senioros lielu atšķirību no citu novadu senioriem nesaskata, vienīgi sociālie tīkli un digitālie rīki padara seniorus kūrākus. Arī Zofija nejutās kā «baltais zvirbulis», vienīgā atšķirība – pierobežas seniors atrodas tālu no Rīgas, un, ja nozīmēta vizīte pie daktera, grūti tikt līdz galvaspilsētai gan pacientu rindu, gan sabiedriskā transporta dēļ. «Kādreiz bija vilciens, varēja iekāpt Malnavas vai Kārsavas stacijā, aizbraukt līdz Rēzeknei un iesēties Rīgas autobusā. Tagad palicis Rīgas autobuss, taču senioram, ja viņu pa ceļam neizlaiž, tās piecas stundas autobusā ir par grūtu. Visādi citādi mēs esam tādi paši cilvēki. Varbūt vieni nevar izsekot līdz jaunajām tehnoloģijām, ne visiem senioriem ir tie gudrie telefoni, kur atsūta šūnapraides ziņas. Mums ir dators, mums ir printeris, cilvēki nāk veikt dažādus pārskaitījumus, notika arī apmācības... Ciemi gan paliek diezgan tukši – nav cilvēku,» pastāstīja Zofija.

Atvadoties Pēteris novēlēja senioriem būt možiem, aktīviem, domāt tikai labas domas, lai turas veselība un lai dzīve iet tikai kalnā! Zofija vēlēja: «Veselību un možu garu!»

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. #SIF_MAF2026

Sadarbības projektā piedalās mediji: «Diena», «Vietējā Latgales Avīze», «Latgales Laiks», «Ezerzeme», «Vaduguns», «Rēzeknes Vēstis», radio «Alise Plus»

Par projekta «Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis» rakstu saturu atbild to autori.

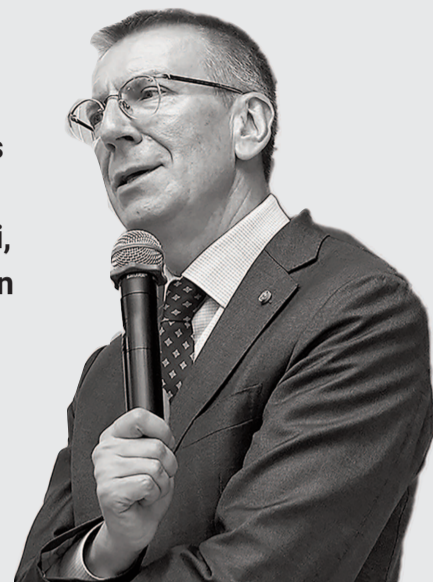
MAF
Mediju atbalsta fonds

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs:

«**K**as ir vajadzīgs Latgales drošībai un izaugsmei? Šo jautājumu esmu uzdevis Saeimas Latgales apakškomisijai un Latgales pašvaldību pārstāvjiem, mēs esam daudz runājuši par šo dažādos formātos. Un es dzirdu vienmēr atbildi, ka vajadzētu kaut ko piemaksāt, vajadzētu vēl kaut kādu naudu iedot. Bet valsts budžets nav bezizmēra. Es redzu, ka daudzas lietas objektīvu iemeslu dēļ ir apgrūtinātas. Es varu daudz runāt par to, kā veicināt

investīciju piesaisti, kamēr esam situācijā, kurā netālu no mūsu robežām plosās karš, kuru mēs sajūtam. Protams, ka ir apgrūtināts radīt tādu investīciju piesaisti, kas radītu labi apmaksātas darbavietas un kas motivētu jauniešus. Bet ir labie piemēri. Līvānos strādā nopietni ražošanas uzņēmumi, kas domā paplašināties un radīt darbavietas. Šodien uz Latgali brauc strādāt no citiem novadiem un no Rīgas un otrādi.»

PIEROBEŽAS UZŅĒMĒJA STĀSTS

Par latgalieša aicinājumu piedzimt un dzīvot pierobežā

Lauris Ļubka (*attēlā*) Ludzas novadā dzimis, lolo bērnus un strādā (tās ir kokapstrādes un lauksaimniecības nozares, turklāt viņš pārstāv eksportētājus), un, kā mēdz sacīt pats, – ja tu esi dzimis un dzīvo Latgalē, tad kam ir jānotiek, lai tevi izdzīvotu no Latgales?

Uzņēmējs par droniem

Un tomēr arī Laurim bieži uzdod jautājumu, cik droši vai nedroši uzņēmējs jūtas Latgales pierobežā? «Tas ir izaicinoši. Kara Ukrainā pirmajās dienās bija satraukums, neziņa, vairāk arī bailes, bet gadi gāja, mēs ar to visu aprādām, adaptējāmies. Tagad ar lidojošo dronu epopeju atkal ir satraukums un neziņa par to, kas notiek tad, ja drons ietriecas un uzlaiž gaisā savu īpašumu – būvi vai tehniku, lauksaimniecības zemi, un rada zaudējumus. Kad nokrita droni, mēs vērsāmies pie apdrošinātājiem, lai viņi skaidrotu šādu situāciju, un apdrošinātāji atbildēja, ka tas nav apdrošināšanu sedzošs gadījums, tāpēc nekādas kompensācijas netiks sniegtas. To aktualizējušas pašvaldības, Zemnieku saeima, sūtīt vēstules ministrijām,» pastāstīja Lauris. (*Jāiestarpina, ka tieslietu ministrija ar citām iesaistītajām iestādēm apņēmusies izstrādāt kompensāciju kārtību dronu izraisīto zaudējumu segšanai. – Redakcijas piezīme.*)

Tāpat Lauris, būdams tēvs, redz, ka tā pati šūnapraide rada stresu bērniem, arī darbinieki satraucas par saviem bērniem, visiem sava saplānotā diena jāpakārto bērniem – vest vai nevest uz skolu vai bērnudārzu, kurš paliks mājās, ja bērnam nav jāiet uz skolu vai bērnudārzu utt.

Uzņēmējs un pierobeža

Lauris uzsvēra – uzņēmējs, tāpat arī lauksaimnieks nevar paņemt un sapaķot traktoru un zemi, un pārcelties uz citu vietu, lai gan ir izņēmums – tās jomas, kur var strādāt arī attālināti. Tāpēc valdībai būtu jādomā (un, Lauris atzina – par šo runā gadu desmitiem), kā atbalstīt pierobežas cilvēkus. Uzņēmējs skaidroja, kāpēc jāfokusējas uz pierobežu un tās cilvēkiem: «Mēs esam pierādījuši, ka varam radīt, varam ražot, varam būt konkurētspējīgi, lai arī mums nav tik auglīgas zemes un nav tikai prieku meži, lai arī mēs atrodamies tālu no lielajiem tirgiem, lai arī tā ir pierobeža. Šos izaicinājumus varētu saukt vēl un vēl. Bet mēs, «trešie tēva dēli», strādājam, mēs sadarbojamies, mēs investējam dubultā, mēs ļoti daudz samaksājam nodokļos, un mēs nebraucam projām. Arī šobrīd mēs ļoti daudz investējam mega lielos projektos kokapstrādē, un ir daudz citu programmu, kur gribētos startēt. Kāpēc

lielie vīri neredz, ka cīnītāji ir jāatbalsta? Ja jūs gribat redzēt Latgales izaugsmi, tad ir jāinvestē Latgalē.»

Runājot par valsts atbalstu, Lauris atzina, ka noderētu nodokļu neiekasēšana vismaz divus mēnešus, tas ļautu par sapelnīto naudu, piemēram, noasfaltēt ceļu infrastruktūru vai modernizēt ražotnes; tāpat tie varētu būt bonusi par ieguldītajām investīcijām.

Diskusijā par jauniešu ienākšanu mežstrādē Lauris pauda novēroto, ka vienai daļai jauniešu ir aplams uzskats, ka nedari neko, bet nauda pati birs no debesīm. Piesakās darbā jaunieši, kuriem ir lielas ambīcijas un vaicājums – cik man par to maksās, taču viņi negrib vai neprot ieguldīties darbā. Tāpat var novērot, ka cilvēkos ir paniskais bailes no atbildības. Lauksaimniecībā gan iesaistīti jaunieši, apbruņoti ar tehnoloģiju prasmēm un interesi par šo jomu. Lauris vēlas, lai jauniešiem būtu taisns mugurkauls un pareizs skatījums par vērtībām un norisēm.

Uzņēmējs un labdarība

Jautāts, kāpēc viņš atbalsta labdarību, Lauris atzina: «Latgalietim tas ir raksturīgs – ja redzi, ka vari palīdzēt kādam, tad palīdzi. Tas labais darbs jau nekur nepazudīs – labais rada labo. Un ir klusa cerība, ka, redzot manu labo darbu, labdarībā iesaistās arī citi.»

Lauris tika aicināts runāt arī par piederību Latgalei un Latvijai: «Beidzot jāapzinās, ka arī pierobežas cilvēki uztur savus īpašumus saņemot, rada darbavietas, maksā nodokļus. Un otrs – daudzi latgalieši, zemnieki un uzņēmēji, ir Latgales patrioti, es nezinu, kādiem droniem, gaisa kuģiem ir jāiet pāri, lai mūs izdzīvotu no mūsu zemes. Jau karam Ukrainā sākoties, daudz pārdomāju savu rīcību X stundā, un sapratu, ka tādā brīdī aizsūtīšu sievu ar bērniem tālu, tālu prom, bet pats šeit būšu un stāvēšu līdz pēdējam. Skriet, bēgt no šīs vietas – to gan nekad nepiedotu sev. Šeit ir viss, šeit esmu es un šeit es arī palikšu.»

Lauris Ļubka novēlēja saglabāt humoru (atminējāmies, kā ļoti lietaiņā vasarā Lauris nofilmēja video, kā peldas applūdušajā kviešu laukā), – tas ir tas sprakšķis, kas nemaksā naudu, bet spēj uzlabot omu un ikdienu gan pašam, gan apkārtējiem. ▣

Pierobežas ļaudis uzrunāja Viktorija Nečajeva un Egīta Terēze Jonāne, «Vietējā Latgales Avīze»; foto – «Luminor» un Laura Ļubkas arhīvs; foto un kolāža – Egīta Terēze Jonāne

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. #SIF_MAF2026

Sadarbības projektā piedalās mediji: «Diena», «Vietējā Latgales Avīze», «Latgales Laiks», «Ezerzeme», «Vaduguns», «Rēzeknes Vēstis», radio «Alise Plus»

Par projekta «Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis» rakstu saturu atbild to autori.

MAF
Mediju atbalsta fonds